

تعامل موسیقی و معماری در طراحی خانه موسیقی

مؤلفان:

مهندس سید ابراهیمی

(گروه معماری، واحد صفادشت، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران)

دکتر امیر خیری

(عضو هیئت علمی دانشکده هنر و معماری، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران)

دکتر علیرضا لورک

(عضو هیئت علمی گروه مهندسی عمران، واحد صفادشت، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران)

چاپ اول؛ پاییز ۱۳۹۷

سرشناسه: ابراهیمی، سمیرا، ۱۳۶۵-

عنوان و نام پدیدآور: تعامل موسیقی و معماری در طراحی خانه موسیقی/مؤلفان سمیرا ابراهیمی، امید خبیری، علیرضا لُرک.

مشخصات نشر: تهران: نشر هنر و علوم دانشگاهی، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۱۱۸ص: مصور(بخشی رنگی)، جدول(بخشی رنگی)، نمودار(بخشی رنگی).

شابک: ۱۸۰۰۰۰ ریال: 978-600-98287-9-1

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: موسیقی و معماری

موضوع: Music and architecture

موضوع: موسیة

موضوع: Music

شناسه افزوده: خبیری، امیر - ۱۳۵۲ -

شناسه افزوده: لُرک، علیرضا، - ۱۳۶۷ -

رده بندی کنگره: الف/۳۱۰۷ - ۲۲۸ - ۱۳۹۷

رده بندی دیویی: ۷۸۱/۱۷

شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۲۸۰۶

نشر مرکز اسناد و کتابخانه ملی

نام کتاب: تعامل موسیقی و معماری در طراحی خانه موسیقی

مؤلفان: مهندس سمیرا ابراهیمی، دکتر امید خبیری، دکتر علیرضا لُرک

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: پاییز ۱۳۹۷

تیراژ: ۳۵۰ جلد

ناشر: نشر هنر و علوم دانشگاهی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۲۸۷-۹-۱

ISSN: 978-600-98287-9-1

بها: ۱۸،۰۰۰ تومان

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان ۱۳۴۸ است، چنانچه تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر و مؤلف یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

پیشگفتار

پیوستگی سرزمین‌های بدون مرزی که دنیای هنر را می‌آفرینند، همواره هنرمندان را بر آن داشته تا به تعمق در ویژگی‌های تک‌تک خطه‌های هنری و مقایسه دویه‌دوی این سرزمین‌ها و نهایتاً کاوش در چگونگی ادغام آن‌ها که منجر به پیدایش دنیای واحد هنر می‌شود، بنشینند. شاکله محتوایی این کتاب مقایسه سرزمین‌های معماری و موسیقی است. به گمان نویسندگان این دو در حیطه‌ای واحد از زبان و فرهنگ ترجمه‌ای از یکدیگر می‌شوند و گویی تکرار یک روح در دو بدن مفهوم می‌یابد. موسیقی و معماری به دلیل نسبت ذاتی با ریتم و هندسه و این دو با فلسفه، تاریخی نسبتاً شفاف در تاریخ این سرزمین دارند.

مروری بر مطالعات محققان در خصوص بازخوانی و بازاندیشی معماری و موسیقی نشان می‌دهد که تاکنون این بررسی‌ها عمدتاً با دو رویکرد کالبدمحور (عین‌گرا) یا فلسفی (ذهن‌گرا) رسته شده است. از این‌رو در کتاب حاضر تحلیل فرآیند ادراک سمعی (موسیقی) و بصری (کالبد معماری) با استفاده از یافته‌های علم روان‌شناسی رویکرد سومی را پیش روی خواننده می‌گشاید. در این راستا از مطالعات پژوهشگران برجسته در بیان وجوه اشتراک و افتراق موسیقی و شناخت مفهومی ادراک این دو هنر و نظام‌های معنایی آن بهره گرفته شده است.

در انتها نیز این کتاب به دنبال ارائه نمودهایی جهت خلق فضایی است که مبین و انتقال‌دهنده هنر هنرمندان این عرصه و فراهم‌آورنده بستر مناسبی برای ارتقاء تعامل بهتر میان مخاطبان موسیقی و هنرمندان این عرصه باشد. ما بر این باوریم احیای موسیقی و ارزش نهادن به روح روشن موسیقی ایرانی و ترویج ساختن کیفیت در فضاهای معماری همچنین ایجاد حلقه‌های پیوند اساتید این فنر و هنرمندان مستعد، می‌تواند به بارور شدن بیش‌ازپیش این شاخه مؤثر از درخت فرهنگ ایران‌زمین امیدوار بود.

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱	فصل یک: کلیات
۱-۱	۱- مقدمه
۱-۲	۲- مسئله اصلی
۱-۳	۳- اهمیت موضوع
۱-۴	۴- پیشینه مطالعات مرتبط
۱-۸	۸- تعریف واژگان کلیدی کتاب
۱۳	فصل دو: مبنای موسیقی
۱-۲	۱- مقدمه
۲-۲	۲- مفاهیم پایه
۲-۲-۱	۱-۲-۱- واژه‌شناسی
۲-۲-۲	۲-۲-۲- صوت و موسیقی
۳-۲	۳-۲- موسیقی در ایران
۱-۳-۲	۱-۳-۲- تاریخ موسیقی ایران
۴-۲	۴-۲- موسیقی و انسان
۱-۴-۲	۱-۴-۲- موسیقی و تأثیرات روانی
۲-۴-۲	۲-۴-۲- موسیقی و تأثیرات فرهنگی و اجتماعی
۳-۴-۲	۳-۴-۲- تأثیر محیط بر رفتار
۲۳	فصل سه: معماری و موسیقی
۱-۳	۱-۳- مقدمه
۲-۳	۲-۳- مشترکات معماری و موسیقی
۳-۳	۳-۳- گونه‌های مواجهه میان موسیقی و معماری
۱-۳-۳	۱-۳-۳- برخورد شکلی با بررسی لایه‌های بیرونی
۲-۳-۳	۲-۳-۳- برخورد شکلی با بررسی لایه‌های درونی
۳-۳-۳	۳-۳-۳- برخورد مفهومی
۴-۳	۴-۳- وجوه مشترک موسیقی و معماری
۱-۴-۳	۱-۴-۳- ریتم

۳۲	۳-۴-۲- وحدت در عین کثرت
۳۳	۳-۴-۳- هم آهنگی
۳۳	۳-۴-۴- رنگ و تزئین
۳۴	۳-۴-۵- تأکید
۳۴	۳-۴-۶- ایده و الهام
۳۵	۳-۴-۷- سمبولیسم و شیواندن
۳۵	۳-۴-۸- پاساژ
۳۵	۳-۴-۹- جمع‌بندی
۳۷	۳-۵-۱- نگاه اصول مشترک موسیقی و معماری
۳۷	۳-۵-۲- مفهوم "فضای معماری"
۳۸	۳-۵-۳- سیر تحول "فضای معماری"
۴۱	۳-۵-۴- مفهوم فضای موسیقی
۴۲	۳-۵-۵- سیر تحول مفهوم "فضای موسیقی"
۴۳	۳-۵-۵- رابطه فضای موسیقی و معماری
۴۶	۳-۶- جمع‌بندی

فصل چهار: تحلیلی نمونه مراکز موسیقی

۵۱	۴-۱- مقدمه
۵۱	۴-۲- خانه موسیقی CASA DA MU'SICA - پورتو، پرتغال
۵۷	۴-۳- خانه اپرای اسلو، نروژ
۶۲	۴-۴- تالار موسیقی سیمون بولیوار کاراکاس
۶۸	۴-۵- جمع‌بندی نمونه‌های مشابه

فصل پنج: ضوابط و استانداردهای طراحی

۷۱	۵-۱- مقدمه
۷۱	۵-۲- کلیات ضوابط
۷۲	۵-۳- ضوابط طراحی عرصه نمایش و تالار موسیقی
۷۲	۵-۳-۱- سالن تماشا- سقف‌ها
۷۴	۵-۳-۲- ضوابط طراحی عرصه اداری و آموزشی
۷۷	۵-۴-۱- کتابخانه
۷۹	۵-۴-۲- فضای کار
۸۰	۵-۵- ضوابط طراحی عرصه پشتیبانی

۵-۵-۱- پارکینگ‌ها.....	۸۲
۵-۵-۲- استودیوی ضبط.....	۸۳
۵-۶- ضوابط طراحی فضاهای عمومی.....	۸۳
۵-۶-۱- عناصر مشترک.....	۸۴
فصل شش: رهنمودهای طراحی خانه موسیقی.....	
۶-۱- مقدمه.....	۸۷
۶-۲- استخراج الگوهای کالبدی.....	۸۷
۶-۳- رهنمود طراحی.....	۹۲
۶-۴- جمع و مآخذ.....	۹۵